

ویژه کارکنان شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و شوراهای اسلامی شهر و روستا

ذخیره گاه‌های جنگلی (Forest Reserve)

ذخیره‌گاه‌های جنگلی به جهت اهمیت حفظ تنوع بیولوژیکی (تنوع گیاهی و جانوری) در جهت برقراری تعادل و پایداری اکوسیستم‌ها و بیوسفر و انقراض تعداد زیادی از گونه‌های مهم گیاهی و جانوری بر اثر دخالت‌های غیر معمول انسان مورد توجه سازمان‌های بین‌المللی واقع شده‌اند. ذخیره‌گاه‌های جنگلی الگوهای کوچک شده ذخیره‌گاه‌های بیوسفر (Biosphere Reserve) هستند که در آن گونه‌های منحصر به فرد و کمیاب و یا گونه‌های رو به انقراض به صورت طبیعی روییده‌اند. ذخیره‌گاه‌های جنگلی در ابعاد کمی کوچکتر تابع رویشگاه‌های گونه‌های بومی که از نظر ژنتیکی در مقایسه با رویشگاه‌های دیگر همان گونه دارای برتری می‌باشند انتخاب می‌گردد با توجه به اینکه حفظ این گونه‌های ارزش در محیط‌های طبیعی تنها در سایه حفاظت جدی و مدیریت علمی اکوسیستم امکان‌پذیر است می‌توان گفت که مطلوب‌ترین روش جهت حفظ گونه‌های نادر و در حال انقراض و در معرض تهدید با صفات ژنتیکی برتر، حفاظت آنها در رویشگاه‌های اصلی و طبیعی تحت عنوان حفاظت در نقطه منشاء می‌باشد.

از آنجائیکه ذخیره‌گاه جنگلی عرصه‌ای جنگلی است که به دلایل اکولوژیک و یا دخالت‌های انسانی دچار آسیب شده و با خطر انقراض یک یا چند گونه جنگلی روبه‌رو است. با توجه به این که چنین پدیده‌ای نابودی تنوع زیستی را در زیست‌کره به دنبال خواهد داشت لازم است با هدف جلوگیری از چنین اتفاقی، برنامه‌ای را برای حفاظت از این مناطق و به منظور استمرار زادآوری اجرا کرد. بدین منظور قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخائر جنگلی کشور تهیه و تدوین گردیده است.

قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخائر جنگلی کشور

قانون مذکور مشتمل بر سه ماده و هفت تبصره در جلسه روز یکشنبه پنجم مهر ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و یک مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۱/۷/۱۲ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

طبق ماده (۱) این قانون از تاریخ تصویب این قانون گونه‌های درختانی از قبیل شمشاد، زربین، سرخدار، سروخمره‌ای، سفیدپلت، حرا و چنل، ارس، فندق، زیتون طبیعی، بنه (پسته وحشی)، گون، ششم، گردو (جنگلی) و بادام وحشی (بادامک) در سراسر کشور جزء ذخائر جنگلی محسوب و قطع آنها ممنوع می‌باشد.

بر طبق ماده (۲) رویشگاه‌های ذخائر جنگلی مذکور در این قانون بشرح زیر طبقه بندی می گردد:

- الف : رویشگاه گونه های جنگلی در حال انقراض

- ب : رویشگاه گونه های جنگلی نادر

- ج : رویشگاه گونه های جنگلی مورد تهدید

- د: رویشگاه دیگر گونه های جنگلی بومی که در مقایسه نسبی ارزش ژنتیکی برتر دارند.

طبق ماده (۳) سازمان جنگلها و مراتع کشور موظف است مناطق استقرار ذخائر مذکور در ماده فوق را مشخص و برای حفظ مدیریت آن از طریق آگهی اعلام قرق نماید.

توضیح ۱ : رویشگاه گونه (هسته مرکزی Core Zone) بعلاوه بخش حاشیه ای (Buffer Zone) که حداقل ۵ برابر هسته مرکزی می باشد با عنوان ذخیره گاه تحت مدیریت درمی آید.

